

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget Christiansborg
1240 København K
ministersvar@ft.dk

Statsrevisorerne har i brev af 4. januar 2021 anmodet om en redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, som Rigsrevisionens beretning nr. 7/2020 om indsatsen for at undgå statsansattes besvigelser giver anledning til.

Jeg har med tilfredshed noteret mig, at Rigsrevisionen ikke har fundet konkrete tilfælde af svig begået af statsansatte i Transportministeriet. Jeg noterer mig dog samtidig, at Rigsrevisionen vurderer, at der er risiko for i alle ministerier, at der i 2019 og flere år bagud kan have fundet uretmæssige udbetalinger sted, når statsansatte har forvaltet indkøb, løn og tilskud.

Jeg hæfter mig ved, at Statsrevisorerne indskærper, at ministerierne generelt bør styrke deres ledelsesfokus på tilrettelæggelsen af den interne kontrol og risikostyring.

Jeg vil naturligvis tilsikre, at der tages initiativer til at forbedre tilrettelæggelsen af den interne kontrol og risikostyring i Transportministeriet lyset af Rigsrevisionens anbefalinger.

Jeg kan i forlængelse heraf oplyse, at ministeriet allerede har gennemført en række initiativer for at styrke ministeriets generelle ledelsesfokus på interne kontroller og risikostyring.

Beretningen, Rigsrevisionens konklusioner og Økonomistyrelsens øgede fokus på området, har bl.a. været drøftet af styrelsesdirektørerne på møder i ministeriets topledelseforum. Herudover har samme emner være drøftet i ministeriets fora for økonomi- og regnskabschefer.

Statsrevisorerne har særligt hæftet sig ved, at selv om ministerierne tilkendegiver, at de har etableret basale kontroller såsom funktionsadskillelse og logning af brugerhandlinger, har den øverste ledelse i ministerierne ikke i tilstrækkelig grad ført tilsyn med, om kontrollerne forebygger ansattes mulighed for at begå svig.

Som led i at styrke ministeriets tilsyn med institutioners interne kontrol og risikostyring har jeg taget initiativ til at ministeriet fremadrettet stiller krav om, at alle ministerområdets institutioner skal udarbejde ledelsesgodkendte kontrolplaner. Kontrolplaner skal indeholde en kortlægning af virksomhedens risikoeksponering og etablere et overblik over virksomhedens finansielle processer og prioritering af disse i forhold til den iboende risiko. Herudover skal planen indeholde en vurdering af eksisterende kontrollers effektivitet.

Kontrolplanerne skal bidrage til at sikre, at der er etableret kontroller som kan bidrage til at forebygge ansattes mulighed for at begå svig. Kontrolplanerne vil herudover indgå som en del af ministeriets løbende koncerntilsyn.

Kontrolplanerne skal løbende opdateres og årligt fremsendes til departementet.

Kontrolplanerne vil indgå som et fast punkt på ministeriets fora for regnskabschefer og vil efter behov blive drøftet i økonomichefnetværk og toplederforum, såfremt kontrolplanerne giver anledning til mere strategiske drøftelser på tværs af ministerområdet.

Statsrevisorerne fremhæver desuden, at der er risiko for, at medarbejdere kan anvende statslige betalingskort til privat forbrug, og at dette bør imødegås med fastsatte retningslinjer og monitorering.

Ministeriet har taget initiativ til at indskærpe, at ministeriets institutioner skal minimere brugen af betalingskort mest muligt og alene udstede betalingskort til medarbejdere med et særligt tjenstligt behov.

Betalingskortadministrationen indgår herudover som et særskilt område i ministeriets tilsyn med virksomhederne i 2021. Tilsynet skal sikre, at virksomhederne har fastlagt tilstrækkelige retningslinjer og etableret den nødvendige monitorering.

Jeg har noteret mig, at Rigsrevisionen i beretningen har fremhævet en række konkrete forhold på ministerområdet. Jeg har følgende bemærkninger hertil:

- Rigsrevisionen har vurderet, at ministeriets interne finansielle kontroller og risikostyring ikke er fuldt ud beskrevet i ministerieinstruksen. Jeg kan oplyse, at ministeriet afventer Økonomistyrelsens opdaterede vejledninger, og ministeriet vil på baggrund af de nye vejledninger foretage de nødvendige opdateringer.
- Rigsrevisionen konkluderer i beretningen, at det er muligt at omgå den systemunderstøttede funktionsadskillelse i de fællesstatslige it-systemer IndFak (indkøb og fakturering), RejsUd (rejseafregning) og SLS (løn), fx via lokale tilpasninger eller tildeling af brugerrettigheder.

Rigsrevisionen fandt enkelte tilfælde i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, hvor en chef har godkendt sin egen afregning i RejsUd. Jeg er enig i, at det ikke er hensigtsmæssigt, og ministeriet har på den baggrund indskærpet overfor alle institutioner, at en sådan praksis skal ophøre, og at systemerne skal opsættes, således at kravet om funktionsadskillelse overholdes.

Beretningen har generelt foranlediget et øget fokus på kontrol af brugeradgange. Departementet har i forlængelse heraf meldt sig som pilotinstitution for et projekt, som gennemføres i Statens Administration, vedrørende automatiseret kontrol af brugeradgange på tværs af systemer.

I takt med at departementet indhøster erfaringer med de løsninger, som Statens Administration kan tilbyde, vil ministeriet overveje, hvilke initiativer, der kan udrulles på ministerområdet for at styrke kontrollen med brugeradgange.

Jeg vil samtidig gerne opfordre Rigsrevisionen til at tilskynde Økonomistyrelsen til fra centralt hold at opsætte de fællesstatslige systemer, så mulighederne for omgåelse fjernes.

- I beretningen fremgår det, at ministeriet har selvangivet, at der ikke har været foretaget konkrete efterprøvninger af, om funktionsadskillelsen ved betalinger på ministerområdet fungerer. Endvidere har der ikke været foretaget efterprøvning af, om der er opsat logning af brugernes handlinger i tilskuds-, indkøbs- og lønsystemer.

I Transportministeriet er ansvaret for konkrete kontroller placeret hos styrelsesdirektørerne.

Det er i forlængelse heraf min forståelse, at der i regnskabsbekendtgørelsen ikke er krav om, at departementerne som led i deres tilsyn selv skal efterprøve virksomhedernes interne kontroller, herunder om der er etableret funktionsadskillelse, der fungerer effektivt i praksis i virksomhederne.

Departementerne har dog, jf. regnskabsbekendtgørelsen, et ansvar for at føre et tilsyn, der er tilstrækkeligt til at overvåge og sikre en viden, der gør, at departementet løbende kan vurdere, om der inden for ministerområdet er tilstrækkelige og velfungerende interne finansielle kontroller, herunder i forhold til at forebygge, at der sker såvel tilsigtede som utilsigtede fejl.

Jeg noterer mig, at Rigsrevisionen har tilkendegivet, at man er enig i, at de underliggende virksomheder selv er ansvarlige for at etablere og overvåge implementerede interne kontroller.

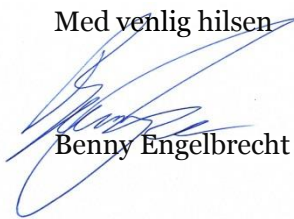
Ministeriet vil også fremadrettet fastholde, at ansvaret for et kontrol-setup er placeret hos styrelsesdirektørerne. Samtidig har ministeriet dog taget initiativ til at styrke tilsynet yderligere, bl.a. via ovennævnte initiativ om kontrolplaner og styrket tilsyn på udvalgte fokusområder som f.eks. betalingskortsadministration og brugerrettighedskontroller.

- Rigsrevisionen konkluderer, at der i Banedanmark er konstateret mangler i beskrivelsen af lønkontroller i kontrolplanen. Rigsrevisionen fremhæver, at manglende beskrivelse af lønkontroller bl.a. øger risikoen for at væsentlige og relevante kontroller ikke udføres.

Ministeriet fører løbende tilsyn med opfølgningen på Rigsrevisionens bemærkninger. Som led i dette løbende tilsyn, har ministeriet fulgt op på Rigsrevisionens bemærkninger til den seneste lønrevision i Banedanmark. Jeg kan i forlængelse heraf oplyse, at Banedanmark har igangsat et større arbejde med at forenkle arbejdsgange og processer, således at risikoen for fejl mindskes, bl.a. ved at have udbygget et 2. kontrolsystem. Samtidig arbejdes der med procesoptimeringer i forhold til at sikre flere digitale arbejdsprocesser, der skaber gennemsigtighed og overblik for både medarbejdere og ledere.

Kopi af dette brev er sendt til Rigsrevisionen på mail rr@rigsrevisionen.dk.

Med venlig hilsen

Benny Engelbrecht